
МОРСЬКЕ ПРАВО

Ківалов С. В.*

д. ю. н., професор, академік НАПрНУ,
академік НАПНУ, Президент Національного
університету “Одеська юридична академія”,
заслужений юрист України

(м. Одеса, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4651-1805>

***Sergiy Kivalov**, Doctor of Law Science, Professor, Academician of National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Academician of National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, President of National University “Odessa Law Academy”, Honoured Lawyer of Ukraine (23, Fontanska Doroga St., Odessa, Ukraine).

УДК 351.813:331.07(100)МОП“2006”

DOI 10.26886/2524-101X.4.2019.1

КОНВЕНЦІЯ МОП 2006 РОКУ ПРО ПРАЦЮ В МОРСЬКОМУ СУДНОПЛАВСТВІ: ШЛЯХ ДО РАТИФІКАЦІЇ

ILO MARITIME LABOUR CONVENTION 2006: THE WAY TOWARDS RATIFICATION

ABSTRACT

The article is focused on the dynamics of national procedures for accession to the International Labour Organization (ILO) 2006 Maritime Labour Convention. It is noted that modern legal regulations for maritime labour possess a considerable level of unification, universalization and standardization, which has been achieved through the efforts of leading international organizations – the International Maritime Organization (IMO), the ILO, the UN Food and Agriculture Organization (FAO). Achieving the highest level of support and ensuring the best possible protection during stable work and in crisis situations are main principles for development the international maritime framework standards in the field. Besides the Convention

sets up demands for state authorities to respond in a timely manner to changing international standards, to monitor them and to properly implement them into national law and relevant enforcement practices. The ratification by Ukraine of the Maritime Labour Convention will promote the implementation and enforcement the mechanisms of protection Ukrainian seafarers' labour rights, the provision of decent working conditions, and the compliance of national legislation with current international standards. Accession to this Convention is a long-awaited step both for Ukrainian seafarers and for marine business. Different steps taken by Ukrainian authorities seeking the ratification of Maritime Labour Convention show the leak of systematic approach. The proper objective was included into few governmental programs both for development of maritime industry and for European integration but the terms for ratification have been delayed for several times. The main obstacles for Ukraine's ratification the Convention are identified. Besides the article describes the author own efforts, as a member of Parliament, to promote the ratification process through communications with respective state authorities, as well as authorities' reactions and responses.

The key words: ILO, seafarer, maritime labour, labour rights, ILO 2006 Convention, MLC, Ukraine, ratification, accession.

Вступ

Сучасне правове забезпечення праці людини у торговельному мореплаванні відрізняється значним рівнем уніфікації, універсалізації та стандартизації, якого було досягнуто завдяки зусиллям провідних міжнародних організацій – Міжнародної морської організації, МОП, Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН тощо. І головним принципом сучасних всесвітніх процесів вироблення рамкових стандартів у мореплаванні є досягнення найвищого рівня підтримки людини та забезпечення максимально можливого ступеня її захисту як під час стабільної роботи, так й у кризових ситуаціях. Як справедливо зазначає М. Мельников, у трудових відносинах, що складаються у сфері морського транспорту, велике значення має тенденція інтернаціоналізації. Зазначена тенденція привела до усвідомлення необхідності міжнародно-правового регулювання праці моряків. Важливу роль у такому регулюванні відіграє захист трудових прав моряків, який не може бути здійснено за допомогою зусиль лише окремих держав (Мельников, 2007, с. 32).

Необхідно відзначити, що стрімка динаміка нормотворення та запровадження оновлених правових та технічних стандартів є характерними саме для правового регулювання сучасного мореплавання як одного з найскладніших та найнебезпечніших видів людської актив-

ності. Швидке реагування спеціалізованих міжнародних організацій та внутрішньодержавних акторів на нові виклики та загрози, що виникають у цій сфері, дозволяють досягати необхідних результатів у найважливіших її складниках – безпеці та захисті людини від негативних впливів професії (останній зазвичай розглядається як функціональний аспект забезпечення безпеки мореплавства). При цьому, деякі держави, через недосконалий організаційний механізм чи з інших причин, не завжди здатні своєчасно відреагувати на змінені стандарти, відстежити їх та належним чином імплементувати у національне законодавство та відповідну правозастосовну практику. Це зазвичай негативним чином позначається на морському іміджі такої держави та, як наслідок, її моряки та судновласники у підсумку “отримують” значні ускладнення та затримання при проходженні процедур у провідних портах світу.

Міжнародна організація праці є спеціалізованим агентством системи ООН, яке ставить за мету просування принципів соціальної справедливості, міжнародно визнаних прав людини і прав у сфері праці. Створена в 1919 р., МОП стала першим спеціалізованим агентством ООН в 1946 році. Упродовж усієї історії функціонування МОП приділялася та продовжує приділятися дуже велика увага праці людини у морі. Це пов’язане, поперед усе, з тим, що умови такої праці зазвичай є критичними, складними та відбуваються у дуже мінливому і непередбачуваному природному середовищі. Правові норми (міжнародні та ґрунтовані на них внутрішньодержавні) у цій сфері, вироблені багатовіковою практикою мореплавства, на теперішній час стали головним регулятором відносин найму моряків для роботи на судна, умов такої роботи, соціального та іншого захисту тощо.

На теперішній час всесвітнім “біллем” про права моряків є Конвенція МОП про працю в морському судноплаванні 2006 року (далі – Конвенція МОП 2006 р.). 20 серпня 2019 року сповнилося шість років з дати набуття чинності цим міжнародним документом. Зараз норми цієї Конвенції є обов’язковими для багатьох держав світу (21 держави Європейського Союзу, Канади, Панами, Норвегії, Японії тощо).

Конвенція МОП 2006 р. об’єднала вироблені багаторічною практикою та закріплені у попередніх 37 конвенціях цієї Організації правила регулювання праці моряків за кордоном в умовах вільного глобального ринку. Такий крок не лише усуває численність нормативних актів

у цій сфері, але і допомагає уніфікувати стандарти трудових відносин у світовій судноплавній галузі у цілому, для всіх держав-учасниць Конвенції (Мінінфраструктури: Україна має ратифікувати Конвенцію про працю в морському суднопластві 2006 до кінця поточного року).

Різноманітні аспекти, пов'язані з необхідністю та доцільністю приєднання України до Конвенції МОП 2006 р., уже доволі давно розглядаються та детально досліджуються у публікаціях професійного практичного та наукового спрямування. Їх вивченню присвятили свої розробки Б. В. Бабін, О. О. Балобанов, Г. О. Денисова, М. В. Мельников, О. С. Савич, Ю. В. Сергєєв, В. П. Топалов, В. Г. Торський, О. М. Шемякін та інші. Варто особливо відмітити дослідження Б. В. Бабіна, у якому детально висвітлені кроки з імплементації цієї міжнародної угоди в Україні до 2013 року (Бабін, 2013). Проте, незважаючи на численність публікацій, у них не знайшли висвітлення сучасні (у період 2015 – 2019 років) важливі процеси, намагання та зусилля вищих органів державного адміністрування України та громадських формувань на шляху до приєднання України до цієї Конвенції. Огляд та опрацювання таких аспектів на теперішній час, на наше переконання, є особливо цінним та важливим з метою означення та вироблення “дорожньої карти” наступних кроків з приєднання України до цього всесвітньо підпримуваного стандарту морської галузі.

1. Конвенція МОП 2006 – сучасний стандарт для морської галузі

Генеральний директор МОП Хуан Сомавія назвав прийняття Конвенції 2006 р. історичним кроком у розвитку морського трудового права. Адже було прийнято угоду, яка об'єднує континенти та океани та є єдиною всеохоплюючою трудовою нормою для понад 1,2 млн моряків у всьому світі, а також враховує нові реалії та потреби цього сектору економіки, що забезпечує 90% світової торгівлі (Міхєєв, Лопатюк, Велигдан, Сердюк, 2017, с. 267). І сьогодні є всі підстави вважати цей документ глобальним правовим базисом захисту прав моряків за кордоном, ним визначено трудові та соціальні права моряків, що пов'язані з роботою на судні, у т.ч. під іноземним прапором, Конвенція містить норми про відповідальність агентств з найму моряків, що працюють на території держави-учасниці. Як зазначають дослідники, ця “Конвенція спрямована на досягнення всесвітнього захисту для всіх моряків” (Bercedo, Urkullu, Purnawarman, 2011, p. 16).

При цьому особливістю Конвенції МОП 2006 р. є те, що вона фактично вимагає системних змін у національному законодавстві країн-учасниць, спрямованих на формування цілого ряду гарантій дотримання трудових прав моряків. Відповідно приєднання до цієї Конвенції формує позитивні зобов'язання органів публічної влади щодо здійснення низки правових та організаційних заходів, покликаних на реалізацію встановлених нею вимог. Як зазначає А. В. Іванова, “поява Конвенції MLC 2006 р. ставить нашу державу перед дилемою: ратифікувати її і тим самим підтвердити свою прихильність до розвитку міжнародних стандартів чи відмовитися від цього. Ратифікація Конвенції MLC 2006 р. міститься не в погодженому тексті, а в розробці на національному рівні всього комплексу правових, організаційних, економічних та інспекційних механізмів, які забезпечать дотримання викладених вимог” (Іванова, 2010, с. 27).

Варто відзначити, що особливою цінністю Конвенції МОП 2006 р. є встановлення її нормами механізмів забезпечення морякам гідних умов праці та захисту їх прав за кордоном. Адже праця моряка, як відомо, зазвичай має міжнародний характер, відбувається переважно на суднах під іноземними прапорами, у водних просторах під юрисдикцією різних держав, з різним правовим режимом та, звісно, потрапляє під дію норм різнонаціонального законодавства. І тут дуже важливою є згадана вище уніфікація, стандартизація та інтернаціоналізація правових приписів, що є обов'язковими для більшості держав, задіяних у світовому судноплаванні. Йдеться, зокрема, про мінімальний вік для прийому на роботу, трудовий договір, кількість годин роботи та відпочинку, оплату праці, щорічну оплачувану відпустку, репатріацію після закінчення трудового контракту, медичні послуги на борту, користування послугами ліцензованих приватних служб найму та працевлаштування, проживання, харчування та столове обслуговування, охорону здоров'я та забезпечення безпеки, попередження нещасних випадків та розгляд скарг моряків. Як зазначає Г. О. Денисова, чітка структура Конвенції МОП 2006 р. у вигляді статей, які містять основоположні принципи та базові зобов'язання держав-учасниць, правила, що формулюють права й обов'язки суб'єктів трудових і пов'язаних з ними відносин, а також Кодексу, який містить детальні стандарти та керівні настанови щодо виконання зазначених прав та обов'язків, указує на ефективний та дієвий механізм захисту прав моряків (Денисова, 2018).

А Ю.В. Сергєєв справедливо відзначає, що Конвенція МОП 2006 р. покликана сприяти дотриманню стандартів і норм праці капітанами і власниками суден на усіх рівнях. Мова йде і про процедуру подачі моряками скарг на дії капітанів суден і власників, у т.ч. які пов'язані з умовами праці на цих суднах, із здійсненням контролю над суднами, а також юрисдикцією держав прапора (Сергєєв, 2008, с. 72-73).

Приєднання держави до Конвенції МОП 2006 р. забезпечує її громадянам гідне положення на світовому морському ринку праці, відповідає та реалізує вимоги ст. 94 Конвенції ООН з морського права 1982 р., якою визначено обов'язки держав прапора щодо комплектування, умов праці, навчання, соціального забезпечення членів екіпажів суден з урахуванням застосовних міжнародних документів.

Особливо актуальним приєднання України до цього міжнародного морського стандарту праці є для моряків-громадян нашої держави, адже на теперішній час десятки тисяч українських моряків працюють на іноземних судновласників на суднах під прапорами інших держав, заробляючи для України кошти у цінній вільно конвертованій іноземній валюті, які витрачаються та інвестуються в Україні, підтримуючи українську економіку і навіть цілі сектори зайнятості для українських громадян на Півдні України в умовах економічної кризи. Попри це, вони не мають належного правового захисту за кордоном, у т.ч., здебільшого, через те, що Україна до цього часу не ратифікувала Конвенцію МОП 2006 р.

Необхідно також пригадати, що у 2014 р. Конвенцію МОП 2006 р. було доповнено важливими положеннями, що набрали чинності для держав-учасниць у січні 2017 р. Це, зокрема, стандарти A2.5.2 ("Фінансові гарантії") та A4.2.2 ("Розгляд претензій за договором"). Так, відповідно до стандарту A2.5.2 кожна держава забезпечує, щоб відносно суден, які плавають під її прапором, діяла система фінансових гарантії у вигляді системи соціального забезпечення, страхування, національного фонду допомоги морякам або ж в іншій аналогічній формі. При цьому допомога у рамках фінансових гарантії повинна надаватися негайно за запитом моряка або призначеного ним представника та бути достатньою, щоб охопити невикладені заробітки та інші виплати, що належать моряку від судновласника (не перевищуючи 4-місячної заборгованості), всі витрати, понесені моряком, включно з витратами на репатріацію та першочергові потреби (Денисова, 2018).

Ратифікація цієї Конвенції також є важливою і для українських судновласників, адже через її відсутність суднам під українським прапором може бути ускладнено доступ до іноземних портів. У цьому зв'язку варто пригадати, що Конвенція МОП 2006 р. не передбачає режиму найбільшого сприяння для держав, які її не ратифікували. Таким чином, відсутність ратифікації цієї Конвенції Україною не звільнятиме українські судна та українських судновласників, що перебуватимуть під юрисдикцією (у портах та територіальному морі) держав-учасниць Конвенції, від повного виконання її вимог, що істотно ускладнить здійснення торговельного судноплавства для суден та судновласників України (Бабін, 2013, с. 477).

Приєднання до Конвенції МОП 2006 р. є також важливим елементом реалізації завдань наближення національного законодавства України до стандартів ЄС. Адже положеннями законодавства Європейського Союзу прямо встановлено обов'язок держав-членів ЄС щодо ратифікації цієї Конвенції. Відповідно до Рішення Ради Європи від 07.06.2007 р. № 2007/431/ЄС, країни-члени ЄС зобов'язані ратифікувати Конвенцію МОП 2006 р. та забезпечити імплементацію її положень до національного законодавства.

2. Ратифікація Конвенції МОП 2006:

як розірвати замкнене коло

Ще у листопаді 2015 р. на засіданні Верховної Ради України мною був оголошений депутатський запит до Міністра закордонних справ України П.А. Клімкіна щодо ініціювання приєднання до зазначеної Конвенції (Депутатський запит від 26.11.2015 р. “Щодо ініціювання згідно з законом ратифікації Україною Конвенції Міжнародної організації праці від 23.02.2006 року про працю у морському судноплаванні”), а у грудні того ж року отримана відповідь від МЗС України про опрацювання даного питання Міністерством інфраструктури України (лист МЗС України від 22.12.2015 р. № 413/12-194/082-4688 “Щодо Конвенції про працю в морському судноплаванні”). У 2016 р. останнім було підготовлено Проект Закону України “Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні” (Повідомлення про оприлюднення проєктів Закону України “Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні” та Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України у зв'язку з ратифікацією Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні"). Завдяки цим крокам МОП було визнано істотний прогрес у напрямку ратифікації Україною Конвенції 2006 р. (Програма гідної праці МОП для України на 2016-2019 роки, с. 13).

Крім того, МЗС України повідомило, що розглядає Конвенцію МОП 2006 р. як надійний інструмент забезпечення захисту прав моряків, один із найважливіших актів міжнародного морського права, поряд із Міжнародною конвенцією з охорони людського життя на морі 1974 року (Конвенція СОЛАС), Міжнародною конвенцією із запобігання забрудненню з суден 1973 року, зміненою Протоколом 1978 року (Конвенція МАРПОЛ 73/78), Міжнародною конвенцією про підготовку та дипломування моряків та несення вахти 1978 року. Крім того, МЗС України послідовно відстоює позицію щодо доцільності приєднання України до цієї Конвенції. Делегації України брали участь у розробці тексту Конвенції під час засідань Підготовчої морської конференції у 2004 та 2005 роках, в Україні неодноразово проводилися заходи з обговорення переваг участі у Конвенції з метою набуття нею чинності для України (лист МЗС України від 22.12.2015 р. № 413/12-194/082-4688 "Щодо Конвенції про працю в морському судноплаванні").

На виконання п. 5 ст. 9 Закону України "Про міжнародні договори України" 27 лютого 2015 року Міністерство інфраструктури України надіслало заінтересованим органам влади на погодження проекти законодавчих актів з метою остаточного приєднання України до Конвенції МОП 2006 р. (лист № 776/4/14-15), а саме:

- Закону України "Про ратифікацію Конвенції 2006 року про працю в морському судноплаванні";
- Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку із приєднанням до Конвенції 2006 року про працю в морському судноплаванні";
- розпорядження Кабінету Міністрів України "Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення процесу приєднання України до Конвенції 2006 року про працю в морському судноплаванні та імплементації її положень відповідно до національного законодавства України".

А 4 березня 2015 р. розпочалася триденна конференція з питань імплементації Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про

працю в морському суднопластві за участю заступника Міністра інфраструктури України з питань євроінтеграції Оксани Рейтер та делегації МОП на чолі з доктором Клеопатрою Думбія-Генрі (Dr. Cleopatra Doumbia-Henry). Під час заходу було спеціально відзначено, що ратифікація та успішна імплементація Конвенції сприятиме підвищенню іміджу України як морської держави, яка виконує міжнародні норми щодо соціального захисту прав моряків. Це також створить необхідне підґрунтя для контролю за дотриманням прав українських моряків за кордоном, стане свідченням виконання Україною своїх зобов'язань за Угодою про асоціацію у сфері морського транспорту. Доктор Клеопатра Думбія-Генрі висловила своє захоплення помітним прогресом у цьому питанні, зважаючи на кількість та якість підготовки плавскладу в Україні, та запевнила, що колеги в Україні можуть повністю розраховувати на її допомогу і підтримку МОП у процесі роботи над імплементацією Конвенції (Мінінфраструктури: Україна має ратифікувати Конвенцію про працю в морському суднопластві 2006 до кінця поточного року).

Згодом МЗС України погодило зазначені проекти документів (повторно надіслані головним розробником) листом від 2 жовтня 2015 р. № 413/14-194/082-3584. Однак, лише наприкінці 2017 р. доопрацьовані проекти Закону України “Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському суднопластві” та Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з ратифікацією Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському суднопластві” були надіслані Міністерством інфраструктури України до заінтересованих органів.

Важливість та доцільність ратифікації Україною Конвенції МОП 2006 р. підтверджується також морськими громадськими формуваннями, зокрема профспілковими організаціями та об’єднаннями роботодавців. Так, наприкінці 2015 р. Федерацією профспілок України було спрямовано листа до Прем’єр-міністра України про підготовку до ратифікації Конвенції МОП 2006 року про працю у морському суднопластві (лист від 5.10.2015 р. № 52/01-15/1232), в якому зазначалося про те, що в Україні протягом останніх 8 років вивчалася питання приєднання до Конвенції МОП 2006 року про працю у морському суднопластві. Також було відзначено, що центральними органами виконавчої влади спільно з національними об’єднаннями профспілок та

роботодавців проведено відповідну підготовчу роботу. До України приїздили для надання технічної допомоги три місії експертів МОП, якими зроблено відповідні висновки та надано рекомендації щодо приєднання України до зазначеної Конвенції. Під час роботи соціальних партнерів враховано передбачені Угодою про асоціацію між Україною та Євросоюзом необхідність максимального наближення національного законодавства до норм права Європейського Союзу та інших міжнародних організацій, учасником яких є Україна. Також звернено увагу на завершення переговорів у рамках тристоронньої робочої комісії Кабінету Міністрів України, спільних представницьких органів об'єднань профспілок та роботодавців щодо укладення Генеральної Угоди на 2015-2017 роки про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні. А також на те, що сторони позитивно оцінили проведену роботу і дійшли згоди, що Кабінет Міністрів України підготує для внесення Президентом України у 2015 році проект Закону України щодо ратифікації Конвенції 2006 року про працю в морському судноплаванні.

Крім того, намагання ратифікувати Конвенцію 2006 р. робилися і в рамках процесів Євроінтеграції. Зокрема, строком ратифікації Україною Конвенції МОП 2006 р., відповідно до Плану заходів з імплементації розділу V “Економічне та галузеве співробітництво” Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2017-2019 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 р. № 503-р, було визначено 2017 рік, а 2019 – строком її імплементації, що мала супроводжуватися відповідними та доволі значними нормотворчими роботами (Депутатський запит № 04-30/15-00824 від 28.02.2018 р. “Щодо ратифікації Україною Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю у морському судноплаванні”).

Згодом це Розпорядження та затверджений ним План втратили чинність, а відповідно до оновленого Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106, строком розроблення та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України законо-

проектів про приєднання до Конвенції МОП 2006 р. та про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з приєднанням до неї визначено 31 жовтня 2019 р.

Новостворена Морська адміністрація також долучилася до обговорення питань ратифікації Україною Конвенції МОП 2006 р. Так, 6 грудня 2018 р. було повідомлено про те, що Державна служба морського та річкового транспорту (Морська адміністрація) розраховує на ратифікацію Верховною Радою до кінця 2018 року Конвенції МОП 2006 р. (Україна готується ратифицировать Конвенцию о труде в морском судоходстве; Крицкая, 2018).

Як повідомляє Морська палата України, на всі запитання громадськості про долю багатостраждального документа надавалася однотипна відповідь про те, що “документ в Адміністрації Президента. Чекаємо його представлення у Верховній Раді для голосування”. Уся морська громадськість, моряки та кріюінгові компанії після численних запевнень Мінінфраструктури та Морської адміністрації про те, що законопроект повністю готовий і погоджений з усіма міністерствами і незабаром буде поданий до Верховної Ради, були сповнені надії, що Конвенція МОП 2006 р. буде ратифікована уже найближчим часом. При цьому, у зв'язку з тривалим очікуванням цієї події, невизначеністю і відсутністю конкретного результату Морська палата України вирішила отримати офіційну інформацію і направила запити до Міністерства інфраструктури та МЗС з приводу поточного стану ратифікації Україною Конвенції МОП 2006 р. (Таинственный путь ратификации Конвенции МОТ 2006 (MLC) в Украине).

На відповідні запити було повідомлено, що розроблений Міністерством інфраструктури України проект Закону України “Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні, з поправками” було внесено на розгляд Президентіві України листом Міністерства закордонних справ України №72/11 -612-1076 від 20 квітня 2018 року. У зв'язку із листом Голови Адміністрації Президента України І. Райніна від 07.05.2019 р. №02-01/703 пакет документів, необхідних для ратифікації Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні, з поправками, було повернуто на доопрацювання Міністерству інфраструктури України листом Міністерства закордонних справ України №72/14-612-1192 від 08 травня 2019 року. Станом на 22 травня 2019 р. доопрацьований Міністерством

інфраструктури України пакет документів, необхідних для ратифікації Конвенції про працю в морському судноплавстві, до Міністерства закордонних справ України не надходив (Таинственный путь ратификации Конвенции МОТ 2006 (MLC) в Украине).

У листі Голови Адміністрації Президента України І. Райніна від 07.05.2019 р. №02-01/703 було зазначено, що оскільки на сьогодні набрали чинності поправки до Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю у морському судноплавстві, які було затверджено на 105-й сесії Генеральної конференції Міжнародної організації праці 9 червня 2016 року, ураховуючи, що згідно зі статтею XV Конвенції, після набрання поправкою чинності Конвенція може бути ратифікована тільки у зміненому виді, внесені пропозиції потребують актуалізації. У зв'язку з цим пропозиції щодо ратифікації Конвенції Міжнародної організації праці 2006 було повернено для їх доопрацювання, погодження заінтересованими державними органами та подальшого внесення в установленому порядку на розгляд Президентів України (Таинственный путь ратификации Конвенции МОТ 2006 (MLC) в Украине). Отже, виникла сумна проблема неможливості (або некомпетентності) у справі відстеження змін та доповнень до міжнародної угоди, до якої так “прагне” приєднатися наша держава. Або просто відсутня зацікавленість у захисті прав звичайних громадян, які вимушені шукати роботу та працевлаштовуватися на судна під іноземними прапорами через занепад українського флоту.

Зважаючи на таке, тепер є необхідним підготувати та опублікувати офіційний переклад поправок 2016 року, знову направити на узгодження і узгодити з усіма зацікавленими міністерствами, знову направити законопроект у МЗС, потім до Офісу Президента, направити до Верховної Ради для обговорення і прийняття. Таким чином, за найбільш оптимістичного випадку, затримка ратифікації Конвенції МОП 2006 р. відкладається ще мінімум на півроку-рік (Таинственный путь ратификации Конвенции МОТ 2006 (MLC) в Украине).

Варто пригадати, що у поточному році (30–31 січня) Європейським агентством з безпеки на морі (EMSA) у рамках проекту “Безпека на морі, охорона та забезпечення безпеки навколишнього середовища в районах Чорного та Каспійського морів”, який фінансується Європейським Союзом, було проведено Навчання спеціалістів з імплементації Конвенції МОП 2006 р. Участь у заході прийняли пред-

ставники країн-бенефіціарів Комітету Меморандуму про взаєморозуміння щодо контролю державою порту у Чорноморському регіоні. Семінар проводився з метою обміну досвідом та обговорення проблем, їх якнайшвидшого вирішення у ході імплементації Конвенції МОП 2006 р. На тренінгу було обговорено положення щодо умов працевлаштування, часу роботи та відпочинку, оплати праці, проживання та умов відпочинку, забезпечення безпеки праці та здоров'я, та інші питання. Велику увагу було приділено урегулюванню питань щодо встановлення вимог до кріюінгових компаній та відповідальності кріюінгових агентств, здійснення контролю з боку держави за дотриманням ними законодавства щодо працевлаштування моряків. Детально розглядалися питання охорони здоров'я моряків, порядок проведення медичного огляду та необхідності розміщення переліку закладів охорони здоров'я на сайті Морської адміністрації, які мають право проводити медичний огляд моряків (3 30 по 31 січня було проведено Навчання спеціалістів з імплементації Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському судноплаванні). Проте, до теперішнього часу прогресу у справі приєднання України до Конвенції МОП 2006 р. на жаль не спостерігається.

Зважаючи на кризові ситуації, в яких опиняються моряки-громадяни України за кордоном, працюючи на суднах під іноземними (та, переважно, “зручними”) прапорами з 2016 року в Юридичній клініці Національного університету “Одеська юридична академія” було створено робочу групу із захисту прав моряків, до якої увійшли провідні адвокати, науковці та громадські діячі. Робоча група займається правовими питаннями на постійній основі, розглядає позови, готує експертні висновки, здійснює правову підтримку моряків, спрямовану на поліпшення умов роботи, а також надає необхідну допомогу в оформленні документів. Окремим питанням, що вимагає пильної уваги, є захист прав моряків, що потрапили у нештатні ситуації за кордоном. Актуальність функціонування робочої групи із захисту прав моряків підтверджує той факт, що кількість звернень постійно збільшується. У кожній справі ведеться робота, надається висококваліфікована юридична допомога і у більшості випадків є позитивні результати. Це говорить про важливість вирішення даної проблеми на державному рівні та підтверджує необхідність ратифікації Україною Конвенції МОП 2006 р. про працю в морському судноплаванні.

Висновки

Таким чином, ратифікація Україною Конвенції Міжнародної організації праці про працю в морському суднопластві 2006 року сприятиме впровадженню і додержанню в Україні і за кордоном належного захисту прав українських моряків, забезпеченню гідних умов їх праці та приведенню положень національного законодавства у відповідність до сучасних міжнародних стандартів праці в морському суднопластві. Приєднання до цієї Конвенції є давно очікуваним кроком та надасть важливого поштовху розвитку усіх пов'язаних з працевлаштуванням та захистом українських моряків сфер.

ЛІТЕРАТУРА

Бабін, Б.В. (2013). Правове забезпечення підготовки України до набуття чинності Конвенцією про працю в морському суднопластві. *Актуальні проблеми держави і права*, 69, 476-482. <<http://www.apdp.in.ua/v69/74.pdf>> (2019, серпень, 15).

Денисова, Г. (2018). Конвенції МОП під кілем. Захист прав моряків: на шляху до гармонізації законодавства. *Закон і Бізнес*. <https://zib.com.ua/ua/print/134374-zahist_grav_moryakiv_na_shlyahu_do_garmonizacii_zakonodavstv.html> (2019, серпень, 10).

Депутатський запит № 04-30/15-00824 від 28.02.2018 р. “Щодо ратифікації Україною Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю у морському суднопластві” (народний депутат С.В. Ківалов). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. <w1.c1.rada.gov.ua/zweb2/wcadr_document> (2019, серпень, 15).

Депутатський запит від 26.11.2015 р. “Щодо ініціювання згідно з законом ратифікації Україною Конвенції Міжнародної організації праці від 23.02.2006 року про працю у морському суднопластві” (народний депутат С.В. Ківалов). *Офіційний сайт Верховної Ради України*. <w1.c1.rada.gov.ua/zweb2/wcadr_document> (2019, серпень, 15).

З 30 по 31 січня було проведено Навчання спеціалістів з імплементації Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському суднопластві. *Офіційний сайт Державної служби морського та річкового транспорту України*. <<https://marad.gov.ua/ua/news/z-30-po-31-sichnya-bulo-provedeno-navchannya-specialistiv-z-implementaciyi-konvenciyi-mizhnarodnoyi-organizaciyi-praci-2006-roku-pro-pracyu-v-morskomu-sudnoplavstvi>> (2019, серпень, 9).

Іванова, А.В. (2010). Правовий аналіз Конвенції про працю у морському суднопластві 2006 року та національного законодавства з питань працевлаштування моряків. *Митна справа*, спеціальний випуск, 26-31.

Конвенция о труде в морском судоходстве, 2006 (Международная организация труда). *Официальный сайт Международной организации труда*. <https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---normes/documents/normativeinstrument/wcms_560901.pdf> (2019, серпень, 15).

Крицкая, И. (2018). В Украине могут ратифицировать конвенцию, которая защитит права моряков. *DATA.UA*. <<https://data.ua/news/infrastructure/47683-v-ukraine-mogut-ratifikirovat-konventsiju-kotoraya-zaschitit-prava-moryakov>> (2019, август, 10).

Лист № 52/01-15/1232 про підготовку до ратифікації Конвенції МОП 2006 року про працю у морському суднопластві, 2015 (Федерація профспілок України). *Офіційний веб-портал Федерації професійних спілок України*. <http://www.fpsu.org.ua/images/images/2015/October/121015/1232_лист_Яценюку_А.П._Конвенція_МОП_.pdf> (2019, серпень, 10).

Лист від 22.12.2015 р. № 413/12-194/082-4688 “Щодо Конвенції про працю в морському суднопластві” (МЗС України).

Мельников, Н. (2007). Правовое регулирование и рынок труда моряков. *Судоходство*, 6, 32.

Мінінфраструктури: Україна має ратифікувати Конвенцію про працю в морському суднопластві 2006 до кінця поточного року. *Урядовий портал*. <<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/247988751>> (2019, серпень, 12).

Міхеев, О.І., Лопатюк, С.П., Велигдан, Н.В., Сердюк, Г.В. (2017). Державні питання щодо надійного соціального захисту українських моряків. *Науковий вісник льотної академії. Сер.: Педагогічні науки*, 1, 266-270.

План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, 2017 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 2018, 24, 27, 852.

План заходів з імплементації розділу V “Економічне та галузеве співробітництво” Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2017-2019 роки, 2017 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 62, 15, 1902 (утр. чин.).

Повідомлення про оприлюднення проектів Закону України “Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському суднопластві” та Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з ратифікацією Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському суднопластві”. *Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України*. <<https://mtu.gov.ua/news/27191.html>> (2019, серпень, 16).

Програма гідної праці МОП для України на 2016-2019 роки. *Офіційний сайт Міжнародної організації праці*. <http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/genericdocument/wcms_470684.pdf> (2019, серпень, 15).

Проект Закону України “Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці 2006 року про працю в морському суднопластві” (Міністерство закордонних справ України). *Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України*. <<https://mtu.gov.ua/projects/68/>> (2019, серпень, 16).

Сергеев, Ю.В. (2008). Правовое регулирование труда и защита прав украинских моряков. *Судоходство*, 4-5, 72-73.

Таинственный путь ратификации Конвенции МОТ 2006 (MLC) в Украине. *Саїм Морської палати України*. <<https://mpu.in.ua/index.php/ru/news/mpu-news/item/276-tainstvennyj-put-ratifikatsii-konventsii-mot-2006-mlc-v-ukraine>> (2019, сентябрь, 9).

Украина готовится ратифицировать Конвенцию о труде в морском судоходстве. *Порты Украины*. <<https://ports.com.ua/news/ukraina-gotovitsya-ratifikatsirovat-konventsiiyu-o-trude-v-morskom-sudokhodstve>> (2019, август, 10).

Bercedo, D.R.G., Urkullu, A.C., Purnawarman, I. (2011). Security of seafarers in the maritime labour convention, 2006 ILO (MLC). *Actual Problems of Transport Medicine*, 3(25), 12-19.

Convention on the Law of the Sea, 1982 (United Nations). *The official website of UN*. <http://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf> (2019, сентябрь, 15).

Decision of 7 June 2007 authorising Member States to ratify, in the interests of the European Community, the Maritime Labour Convention, 2006, of the International Labour Organisation, 2007/431/EC (The Council of the European Union). *EUR-Lex*. <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1570441796187&uri=CELEX:32007D0431>> (2019, August, 10).

REFERENCES

Babin, B.V. (2013). Pravove zabezpechennia pidhotovky Ukrainy do nabuttia chynnosti Konventsiiu pro pratsiu v morskomu sudnoplavstvi [Legal support for the preparation of Ukraine for the entry into force of the Maritime Labor Convention]. *Aktualni problemy derzhavy i prava*. [Current Issues in State and Law], 69, 476-482. Retrieved from: <http://www.apdp.in.ua/v69/74.pdf> (2019, August, 15). [in Ukrainian].

Bercedo, D.R.G., Urkullu, A.C., Purnawarman, I. (2011). Security of seafarers in the maritime labour convention, 2006 ILO (MLC). *Actual Problems of Transport Medicine*, 3(25), 12-19.

Convention on the Law of the Sea, 1982 (United Nations). *The official website of UN*. Retrieved from: http://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf (2019, August, 15).

Decision of 7 June 2007 authorising Member States to ratify, in the interests of the European Community, the Maritime Labour Convention, 2006, of the International Labour Organisation, 2007/431/EC (The Council of the European Union). *EUR-Lex*. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1570441796187&uri=CELEX:32007D0431> (2019, August, 10).

Denysova, H. (2018). Konventsii MOP pid kilem. Zakhyst prav moriakiv: na shliakhu do harmonizatsii zakonodavstva. [ILO Conventions at stake. Protecting the rights of sea-

farers: towards the harmonization of legislation]. *Zakon i Biznes*. [Law and Business]. Retrieved from: https://zib.com.ua/ua/print/134374-zahist_prav_moryakiv_na_shlyahu_do_garmonizacii_zakonodavstv.html (2019, August, 10). [in Ukrainian].

Deputatskyi zapyt № 04-30/15-00824 vid 28.02.2018 r. "Shchodo ratyfikatsii Ukrainoiu Konventsii Mizhnarodnoi orhanizatsii pratsi 2006 roku pro pratsiu u morskomu sudnoplavstvi" (narodnyi deputat S.V. Kivalov) [MP Request No. 04-30/15-00824 dated 28.02.2018 "Concerning the ratification by Ukraine of the Convention of the International Labor Organization 2006 on Work in Maritime Navigation" (People's Deputy S.V. Kivalov)]. *Ofitsiynyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from: w1.c1.rada.gov.ua > zweb2 > wcadr_document (2019, August, 15). [in Ukrainian].

Deputatskyi zapyt vid 26.11.2015 r. "Shchodo initsiiuvannia zghidno z zakonom ratyfikatsii Ukrainoiu Konventsii Mizhnarodnoi orhanizatsii pratsi vid 23.02.2006 roku pro pratsiu u morskomu sudnoplavstvi" (narodnyi deputat S.V. Kivalov) [MP's inquiry of 26.11.2015 "On the initiation in accordance with the law of ratification by Ukraine of the Convention of the International Labor Organization of 23.02.2006 on work in maritime navigation" (People's Deputy S.V. Kivalov)]. *Ofitsiynyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. Retrieved from: w1.c1.rada.gov.ua > zweb2 > wcadr_document (2019, August, 15). [in Ukrainian].

Ivanova, A.V. (2010). Pravovyi analiz Konventsii pro pratsiu u morskomu sudnoplavstvi 2006 roku ta natsionalnoho zakonodavstva z pytan pratsevlashtuvannia moriakiv. [Legal analysis of the Maritime Labor Convention 2006 and national legislation on the employment of seafarers]. *Mytna sprava*. [Customs Business], spetsialnyi vypusk [special issue], 26-31. [in Ukrainian].

Konvencija o trude v morskomo sudohodstve, 2006 (Mezhdunarodnaja organizacija truda) [Maritime Labor Convention, 2006 (International Labor Organization)]. *Oficial'nyj sayt Mezhdunarodnoj organizacii truda*. [Official website of the International Labor Organization]. Retrieve from: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---normes/documents/normativeinstrument/wcms_560901.pdf (2019, August, 15). [in Russian].

Krickaja, I. (2018). V Ukraine mogut ratificirovat' konvenciju, kotoraja zashhitit prava moryakov. [In Ukraine, they can ratify a convention that protects the rights of seafarers]. *DATA.UA*. Retrieved from: <https://data.ua/news/infrastructure/47683-v-ukraine-mogut-ratificirovat-konvenciju-kotoraya-zaschitit-prava-moryakov> (2019, August, 10). [in Russian].

Lyst № 52/01-15/1232 pro pidhotovku do ratyfikatsii Konventsii MOP 2006 roku pro pratsiu u morskomo sudnoplavstvi, 2015 (Federatsiia profspilok Ukrainy). [Letter No. 52/01-15/1232 on the preparation for ratification of the ILO Convention on Maritime Navigation, 2006 (Federation of Trade Unions of Ukraine)]. *Ofitsiynyi veb-portal Federatsii profesiynykh spilok Ukrainy*. [The official web-portal of the Federation of Trade Unions of Ukraine]. Retrieved from: http://www.fpsu.org.ua/images/images/2015/October/121015/1232_лист_Яценюку_А.П._Конвенція_МОП_.pdf (2019, August, 10). [in Ukrainian].

Lyst vid 22.12.2015 r. № 413/12-194/082-4688 “Shchodo Konventsii pro pratsiu v morskomu sudnoplavstvi” (MZS Ukrainy) [Letter on December 22, 2015, No. 413/12-194/082-4688 “Concerning the Convention on Work in Navigation” (Ministry of Foreign Affairs of Ukraine)]. [in Ukrainian].

Mel'nikov, N. (2007). Pravovoe regulirovanie i rynek truda morjakov [Legal regulation and the labor market of seafarers]. *Sudohodstvo*. [Shipping], 6, 32. [in Russian].

Mikheiev, O.I., Lopatiuk, S.P., Velyhdan, N.V., Serdiuk, H.V. (2017). Derzhavni pytannia shchodo nadiinoho sotsialnoho zakhystu ukrainskykh moriakiv [Government issues for reliable social protection of Ukrainian seafarers]. *Naukovyi visnyk lotnoi akademii. Ser.: Pedagogichni nauky*. [Flight Academy Science Bulletin. Ser.: Pedagogical Sciences], 1, 266-270. [in Ukrainian].

Mininfrastruktury: Ukraina maie ratyfikuvaty Konventsiiu pro pratsiu v morskomu sudnoplavstvi 2006 do kintsia potocnoho roku. [Ministry of Infrastructure: Ukraine has to ratify the Maritime Labor Convention 2006 by the end of this year] *Uriadovyi portal*. [Government portal]. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/247988751> (2019, August, 12). [in Ukrainian].

Plan zakhodiv z implementatsii rozdil V “Ekonomichne ta haluzeve spivrobitnytstvo” Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony, na 2017-2019 roky, 2017 (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Action Plan for the implementation of Section V, Economic and Sectoral Cooperation, of the Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part, for 2017-2019, 2017 (Cabinet Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. [Official Bulletin of Ukraine], 62, 15, 1902 (not in force). [in Ukrainian].

Plan zakhodiv z vykonannia Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony, 2017 (Kabinet Ministriv Ukrainy) [Action Plan for the Implementation of the Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part, 2017 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. [Official Bulletin of Ukraine], 2018, 24, 27, 852. [in Ukrainian].

Povidomlennia pro oprylyudnennia proektiv Zakonu Ukrainy “Pro ratyfikatsiiu Konventsii Mizhnarodnoi orhanizatsii pratsi 2006 roku pro pratsiu v morskomu sudnoplavstvi” ta Zakonu Ukrainy “Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy u zvi azku z ratyfikatsiiei Konventsii Mizhnarodnoi orhanizatsii pratsi 2006 roku pro pratsiu v morskomu sudnoplavstvi” [Notification of the promulgation of the draft Law of Ukraine “On Ratification of the Convention of the International Labor Organization for Maritime Navigation” and the Law of Ukraine “On Amendments to certain Legislative Acts of Ukraine in connection with the ratification of the Convention of the International Labor Organization for Maritime Navigation”]. *Ofitsiyni sait Ministerstva infrastruktury*.

туры України. [Official site of the Ministry of Infrastructure of Ukraine]. Retrieved from: <https://mtu.gov.ua/news/27191.html> (2019, August, 16). [in Ukrainian].

Proekt Zakonu Ukrainy "Pro ratyfikatsiiu Konventsii Mizhnarodnoi orhanizatsii pratsi 2006 roku pro pratsiu v morskomu sudnoplavstvi" (Ministerstvo zakordonnykh sprav Ukrainy) [Draft Law of Ukraine "On Ratification of the Convention of the International Labor Organization 2006 on Work in Maritime Navigation" (Ministry of Foreign Affairs of Ukraine)]. *Ofitsiyni sait Ministerstva infrastruktury Ukrainy*. [Official site of the Ministry of Infrastructure of Ukraine]. Retrieved from: <https://mtu.gov.ua/projects/68/> (2019, August, 16). [in Ukrainian].

Prohrama hidnoi pratsi MOP dlia Ukrainy na 2016-2019 roky [ILO Decent Work Program for Ukraine for 2016-2019]. *Ofitsiyni sait Mizhnarodnoi orhanizatsii pratsi*. [Official site of the International Labor Organization]. Retrieved from: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/genericdocument/wcms_470684.pdf (2019, August, 15). [in Ukrainian].

Sergeev, Ju. V. (2008). Pravovoe regulirovanie truda i zashhita prav ukrainskikh morjakov [Legal regulation of labor and protection of the rights of Ukrainian sailors]. *Sudohodstvo*. [Shipping], 4-5, 72-73. [in Russian].

Tainstvennyj put' ratifikacii Konvencii MOT 2006 (MLC) v Ukraine. [The mysterious way to ratify the ILO Convention 2006 (MLC) in Ukraine]. *Sajt Morskoj palaty Ukrainy*. [Site of the Maritime Chamber of Ukraine]. Retrieved from: <https://mpu.in.ua/index.php/ru/news/mpu-news/item/276-tainstvennyj-put-ratifikatsii-konventsii-mot-2006-mlc-v-ukraine> (2019, August, 9). [in Russian].

Ukraina gotovitsja ratificirovat' Konvenciju o trude v morskome sudohodstve. [Ukraine is preparing to ratify the Maritime Labor Convention]. *Porty Ukrainy*. [Ports of Ukraine]. Retrieved from: <https://ports.com.ua/news/ukraina-gotovitsya-ratifitsirovat-konventsiiyu-o-trude-v-morskome-sudokhodstve> (2019, August, 10). [in Russian].

Z 30 po 31 sichnia bulo provedeno Navchannia spetsialistiv z implementatsii Konventsii Mizhnarodnoi orhanizatsii pratsi 2006 roku pro pratsiu v morskomu sudnoplavstvi. [From 30 to 31 January, the Training for the Implementation of the International Labor Organization Convention on Work in the Navigation of the Sea was held]. *Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby morskoho ta richkovoho transportu Ukrainy*. [Official site of the State Service for Maritime and River Transport of Ukraine]. Retrieved from: <https://marad.gov.ua/ua/news/z-30-po-31-sichnya-bulo-provedeno-navchannya-specialistiv-z-implementaciyi-konvenciyi-mizhnarodnoyi-organizaciyi-praci-2006-roku-pro-pracyu-v-morskomu-sudnoplavstvi> (2019, August, 9). [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

Ківалов С. В. Конвенція МОП 2006 року про працю в морському судноплаванні: шлях до ратифікації. – Стаття.

Стаття присвячена динаміці національних процедур приєднання до Конвенції МОП про працю в морському судноплаванні 2006 року. Відзначається, що

сучасні правові норми, які стосуються роботи у морі, мають значний рівень уніфікації, універсалізації та стандартизації, досягнутий завдяки зусиллям провідних міжнародних організацій – Міжнародної морської організації (ІМО), МОП, Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН (ФАО). Досягнення найвищого рівня підтримки і забезпечення найкращого захисту під час стабільної роботи та у кризових ситуаціях є основними принципами розробки міжнародних морських рамкових стандартів. Крім того, Конвенція встановлює вимоги до державних органів своєчасно реагувати на мінливі міжнародні стандарти, контролювати їх і належним чином впроваджувати у національне законодавство та відповідну правозастосовну практику. Ратифікація Україною Конвенції про працю в морському судноплаванні сприятиме впровадженню і забезпеченню дотримання механізмів захисту трудових прав українських моряків, забезпечення гідних умов праці та відповідності національного законодавства чинним міжнародним стандартам. Приєднання до цієї Конвенції – довгоочікуваний крок як для українських моряків, так і для морського бізнесу. Різні заходи, здійснені українською владою з метою ратифікації Конвенції про працю в морському судноплаванні, свідчать про втрату системного підходу. Відповідну мету було включено до кількох урядових програм як для розвитку морської індустрії, так і для європейської інтеграції, але терміни ратифікації кілька разів відкладалися. Визначено основні перешкоди для ратифікації Україною Конвенції. Крім того, у статті описуються власні зусилля автора, як члена парламенту, щодо сприяння процесу ратифікації за допомогою зв'язку з відповідними державними органами, а також реакції та відповіді влади.

Ключові слова: МОП, праця у морі, моряк, трудові права, Конвенція МОП 2006 року, MLC, Україна, ратифікація, приєднання.

АННОТАЦІЯ

Кивалов С. В. Конвенция МОТ 2006 года о труде морском судоходстве: путь к ратификации. – Статья.

Статья посвящена динамике национальных процедур присоединения к Конвенции МОТ о труде в морском судоходстве 2006 года. Отмечается, что современные правовые нормы, касающиеся работы в море, обладают значительным уровнем унификации, универсализации и стандартизации, достигнутым благодаря усилиям ведущих международных организаций – Международной морской организации (ИМО), МОТ, Продовольственной и сельскохозяйственной организации ООН (ФАО). Достижение высочайшего уровня поддержки и обеспечение наилучшей защиты во время стабильной работы и в кризисных ситуациях являются основными принципами разработки международных морских рамочных стандартов. Кроме того, Конвенция устанавливает требования к государственным органам своевременно реагировать на изменяющиеся международные стандарты, контролировать их и должным образом внедрять в национальное законодательство и соответствующую правоприменительную практику. Ратификация Украиной Конвенции о труде в морском судоходстве будет способ-

ствовать внедрению и обеспечению соблюдения механизмов защиты трудовых прав украинских моряков, обеспечения достойных условий труда и соответствия национального законодательства действующим международным стандартам. Присоединение к этой Конвенции – долгожданный шаг как для украинских моряков, так и для морского бизнеса. Различные действия, предпринятые украинскими властями в целях ратификации Конвенции о труде в морском судоходстве, свидетельствуют об утрате системного подхода. Соответствующая цель была включена в несколько правительственных программ как для развития морской индустрии, так и для европейской интеграции, но сроки ратификации несколько раз откладывались. Определены основные препятствия для ратификации Украиной Конвенции. Кроме того, в статье описываются собственные усилия автора, как члена парламента, по содействию процессу ратификации посредством связи с соответствующими государственными органами, а также реакции и ответы властей.

Ключевые слова: МОТ, труд в море, моряк, трудовые права, Конвенция МОТ 2006 года, МLC, Украина, ратификация, присоединение.

